

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/993/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112221686
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112221686.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľov: 1/ W.. O. T., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: L., D. XX, 2/ W.. S. O., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: L., D. XX, navrhovateľia zastúpení: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ, s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282, za ktorú koná JUDr. Eva Stoklasová, proti odporcovi: Mesto Nitra, Štefánikova 60, Nitra, IČO: 308307, o uloženie povinnosti, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 25. júla 2013 pod č. k. 14C/84/2012-165 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. novembra 2013 pod č. k. 14C/84/2012-197 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25.07.2013 pod č.k. 14C 84/2012-165 v spojení s opravným uznesením z 13. 11.2013 pod č.k. 14 C 84/2012-197 zrušuje a vec mu vracia ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zaviazal odporcu vykonať opravu oporného múru, tvoriaceho súčasť miestnej komunikácie D. ulica, nachádzajúcej sa v kat. úz. L., Obec L. na parcele registra „C“, parc. č. 3707 pred domom súp. č. XXX a to: vyrovnať múr do pôvodnej rovnej trasy a zabezpečiť, aby boli odstránené, prípadne sanované vertikálne a horizontálne praskliny a je povinný vytvoriť celý oporný múr ako jeden kompaktný celok, ktorý bude svojou hmotou zabraňovať zosúvaniu sa vozovky smerom dole k pozemkom navrhovateľov v I. a 2. rade, nachádzajúcich sa v kat. úz. L., Obec L., zapísaných na Správe katastra Nitra na LV č. XXXX parcely registra „C“ parc. č. 3918 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 180 m², parc. č. 3919/1 - záhrady a domu súp. č. 639 na parc. č. 3918 do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľom v I. a 2. rade náhradu trov konania v sume 526,67 eura do rúk právneho zástupcu navrhovateľov: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ, s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť trovy štátu v sume 637,01 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku Okresnému súdu Nitra. Poukázal na návrh navrhovateľov, ktorí pasívnu legitimáciu odporcu odvodzovali od jeho vlastníckeho práva k miestnej komunikácii D. a súčasným správcovstvom miestnej komunikácie. V návrhu uviedli, že k poškodeniu ich múru došlo v roku 2002, keď došlo k rekonštrukcii plynovej prípojky a plynovodu na ulici D. a po plynifikácii, ktorú realizovala spoločnosť DK STAV s.r.o., k oprave miestnej komunikácie nedošlo, čím je stav múru havarijný. Ďalej poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, na základe ktorého dospel k záveru, že navrhovateľia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. L., parcely registra „C“ parc. č. 3918 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 180 m², parc. č. 3919/1 - záhrady o výmere 786 m² s domom súp. č. XXX na parc. č. 3918 každý v jednej polovici. Nehnuteľnosti sa nachádzajú na D. ulici XX. Odporca je na LV č. XXXX kat. úz. L. zapísaný ako vlastník parc. č. 3707 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 5628 m². Táto parcela prináleží D. ulici D. mesto L. o dĺžke 949 m určenej ako obslužná komunikácia sprístupňujúca objekty a územia ukončené niekedy i slepo. Poukázal na závery znaleckého posudku vykonaného Technickým a skúšobným ústavom stavebným, n. o., Studená 3, Bratislava, z ktorého vyplýva, že pred rodinným domom navrhovateľov vedie miestna komunikácia, ktorej nivelita sa nachádza asi o 1,15 - 1,20 m nad upraveným terénom predzáhradky domu. Predmetný múr navrhovateľov technicky prevzal funkciu oporného múru a je

preto súčasťou cestného telesa. V danom priestorovom usporiadaní komunikácia plní ochrannú funkciu cesty. Cestné teleso miestnej komunikácie by bez predmetného múru stratilo oporu, a preto je múr na ochranu cesty potrebný. Znalec zistil vysoký výskyt trhlín staršieho pôvodu. Múr v súčasnosti javí príznaky dosiahnutia medzného stavu, pričom zrútenie konštrukcie bezprostredne nehrozí. Ďalej uviedol, že konštrukcia múru v čase jeho zhotovenia nebola budovaná ako oporný múr, pôvodne bola budovaná ako plot - podmurovka oplotenia. V ďalšej časti prvostupňový súd poukázal na ust. § 127 ods. 3, § 415, § 417 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je dôvodný. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že predmetný múr je postavený na pozemku navrhovateľov a v minulosti slúžil ako podmurovka oplotenia bez funkcie oporného múru. V súčasnom priestorovom a technickom stave sa stena predmetného múru z technického hľadiska stala súčasťou cestného telesa v miestnej komunikácii. Miestna komunikácia pri danom priestorovom usporiadaní a materiálovom konštrukčnom riešení si bez predmetného oporného múru nezachová stabilitu. Múr prevzal funkciu oporného múru v dôsledku nadvyšovania úrovne nivelity miestnej komunikácie, za čo zodpovedá odporca ako vlastník miestnej komunikácie. Účastníci potvrdili, že uvedený stav trvá od roku 2002, kedy došlo k rekonštrukcii plynového potrubia, na ktoré odporca vydal rozkopávkové konanie. V danom konaní odporca vystupoval ako správny orgán. Cesta má charakter miestnej komunikácie, je v jeho vlastníctve. Preto súd nemohol akceptovať námietku odporcu, že za stav miestnej komunikácie po tejto rekonštrukcii zodpovedal dodávateľ stavby - spoločnosť DK STAV, s.r.o., v prospech ktorej bolo rozkopávkové povolenie vydané. Ďalej uviedol, že sa nestotožnil s námietkou odporcu o oprave múru navrhovateľmi z dôvodu, že predmetný múr je postavený na nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľov. Odporca tým, že nadvyšoval cestu, spôsobil to, že múr sa stal oporným múrom cestného telesa. Za uvedené jednoznačne zodpovedá odporca, pretože miestna komunikácia je v jeho vlastníctve a došlo k narušeniu múru až do takmer havarijného stavu. Poukázal na ust. § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že musí byť preukázané, že v dobe rozhodovania súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu, alebo jeho majetku, nie je však predpokladom, že ku škode už došlo, nie je ani potrebné, aby hrozilo nebezpečenstvo bezprostredného vzniku škody, postačí, ak ide o ohrozenie, avšak vážne v dôsledku ktorého vznikne v budúcnosti škoda. Ďalej uviedol, že ak konštrukcia plota bola budovaná ako podmurovka oplotenia, potom jej technický stav pri zmenenej funkcii zodpovedá veku 60 rokov a vyžaduje si generálnu opravu. Z vykonaného znaleckého dokazovania jednoznačne vyplýva existencia hrozby vážnej škody a to tak pred podaním návrhu, ako aj v čase konania. S poukazom na závery znaleckého dokazovania preto konštatoval, že ide o primerané a vhodné opatrenia, ktorými sa zabráni vzniku vážnej, podstatne vyššej škody tak na majetku navrhovateľov, ako aj na živote a zdraví ďalších občanov. V prípade havárie cestného telesa, v ktorom je uložené plynové potrubie by tieto základné hodnoty boli vážne ohrozené, resp. dotknuté. V závere svojho rozhodnutia prvostupňový uviedol, že nedostatok finančných prostriedkov na strane odporcu nie je dôvodom na zbavenie sa zodpovednosti za vznik existujúceho, takmer havarijného stavu na ceste a nie je to v súlade s právnymi predpismi a s dobrými mravmi, aby navrhovatelia zabezpečovali opravu predmetného múru, ktorý tvorí oporný múr cestného telesa. Tým by museli nevyhnutne zasahovať do vlastníckeho práva odporcu (samotného cestného telesa), v podstate väčšom rozsahu, akoby odporca pri rekonštrukcii a oprave cesty zasahoval do vlastníckeho práva navrhovateľov (predmetného múru). V ďalšej časti prvostupňový súd zdôvodnil svoje rozhodnutie o náhrade trov konania, keď rozhodol o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP a odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľom v I. a 2. rade náhradu trov konania v sume 526,67 eura. O trovách konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 OSP a vzhľadom na výsledok konania zaviazal odporcu zaplatiť Okresnému súdu Nitra trovy konania štátu 637,01 eura, predstavujúce trovy znaleckého dokazovania.

Odporca napadol rozsudok v zákonnej lehote odvolaním. Svoje odvolanie zdôvodnil nedostatočne zisteným skutkovým stav, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci. Uviedol, že zásadne odmieta tvrdenie o tom, že múrik má charakter oporného múru ako súčasť miestnej komunikácie, a to najmä s poukazom na rôznych vlastnícky vzťah k cestnému telesu, ktoré patrí Mestu Nitra a oporný múr patriaci navrhovateľom. Ďalej uviedol, že investovanie verejných rozpočtových prostriedkov do rekonštrukcie súkromného majetku navrhovateľov by nebolo v súlade s právnymi predpismi. Mesto nespôsobil poškodenie múru a jeho statiky a z toho dôvodu nemôže niesť zodpovednosť za nápravu tohto stavu. Ďalej poukázal na závery znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že miestna komunikácia mala od začiatku zástavby v záujmovom území pravdepodobne nižšiu úroveň nivelity. Úroveň nivelity komunikácie sa s veľkou pravdepodobnosťou postupne zvyšovala a od roku 2002 zasahuje do úrovne prakticky k hornej ploche múru ku korune oporného múru. Stena predmetného múru začala plniť funkciu oporného múru postupne v neskoršom nadvyšovaní úrovne miestnej komunikácie.

Z technického hľadiska sa múr stal súčasťou telesa miestnej komunikácie. Nestotožnil sa s názorom prvostupňového súdu, že v dôsledku tohto konania zodpovedá z dôvodu vlastníckeho práva za stav miestnej komunikácie. Namietal konštatovanie prvostupňového súdu, že nadvyšovanie úrovne miestnej komunikácie uskutočnil on. Skutočnosť, či mesto vykonávalo nadvyšovanie miestnej komunikácie na D. ulici nebolo predmetom znaleckého dokazovania, ani predmetom iného dokazovania, a preto súd nemal preukázané nadvyšovanie cesty ním a z toho vyvodzovať zodpovednosť za stav oplatenia navrhovateľov. Ďalej poukázal na passport miestnych komunikácií v L. vyhotovený v roku 1993, z ktorého vyplýva, že povrch vozovky pred domom súp. č. XXX na D. ulici bol v roku 1993 nespevnený - tvorený prevažne zeminou a štrkopieskom a v nezmenenom stave sa cesta nachádzala aj v roku 1996, kedy navrhovatelia nadobudli svoje nehnuteľnosti. Už v tomto období bola nivelita prístupovej cesty takmer v súčasnej výške, t. j. na úrovni hornej hrany betónovej podmurovky oplatenia. Ďalej poukázal na žiadosť navrhovateľa o riešenie havarijného stavu na D. ulici z 24.10.2006, v ktorom poukazoval na nekvalitný stav cesty jemu osobne známy od roku 1996. Z toho vyplýva, že navrhovatelia už v čase nadobudnutia nehnuteľnosti boli uzrozumení, že poloha domu vo vzťahu k ceste, prístupové usporiadanie okolitého terénu a charakter okolitého prostredia im budú v budúcnosti pravdepodobne spôsobovať problémy. Navrhovatelia nadobudli nehnuteľnosť v roku 1996, kedy bol povrch prístupovej komunikácie v časti pred ich domom tvorený zeminou a štrkopieskom. V mesiacoch máj, jún 2002 bola na D. ulici realizovaná rekonštrukcia plynovodu stavebnou firmou DK STAV, s.r.o., IČO: 31 716 563. Investorom a stavebníkom uvedenej akcie bol Slovenský plynárenský priemysel, a.s., OZ Nitra, Piesková 32, Nitra. Stavebná akcia bola investorsky realizovaná bez akejkoľvek jeho účasti. Mesto len ako správny orgán vydalo príslušné povolenia potrebné na uskutočnenie rekonštrukcie plynovodu a to Vyjadrenie k ohláseniu stavebných úprav č. 5025/01-Ha zo dňa 27.12.2001 a Rozhodnutie o zvláštnom užívaní miestnej komunikácie č. 24/2002 zo dňa 18.04.2002. Z výsledkov vykonaného dokazovania z konštatovania znalca jednoznačne vyplýva, že praskliny na betónovom múre navrhovateľov vznikli v lete 2002, počas vykonávania prác na rekonštrukcii plynovodu, vedúceho v blízkosti ohradového múru navrhovateľov. Navrhovateľ v I. rade sa listom zo dňa 28.10.2002 obrátil s reklamáciou na Slovenský plynárenský priemysel o odstránenie závad, ktoré mu vznikli v dôsledku prác na plynových prípojkách. Napriek tomu, že uvedená písomnosť bola predložená súdu na pojednávaní 18.09.2012, z pohľadu posúdenia zodpovednosti za vznik škody nebola vôbec zahrnutá medzi dôkazy, z ktorých súd vychádzal pri svojom hodnotení dôkazov. Navrhovatelia opätovne žiadali mesto prípisom zo dňa 24.10.2006 o urgentné riešenie havarijného stavu cestnej komunikácie D. ulica, v ktorej uviedli, že na jar 2002 bola vykonávaná rekonštrukcia plynových prípojok a neskôr aj podkládka nových telekomunikačných inštalácií. Prácami bol poškodený múr cesty. Ďalej v tejto žiadosti uviedli, že na sťažnosť z roku 2002 bola na tomto múre realizátorom stavebných prác len zastierkovaná prasklina, ktorého statika a základy boli porušené. Mesto uskutočnilo opravu miestnej komunikácie na D. ulici na jeseň v roku 2007. Táto oprava miestnej komunikácie spočívala v odfrézovaní pôvodného asfaltobetónu a jeho nahradením novým asfaltobetónom finišerom. Počas tejto súvislej opravy však nedošlo k navyšeniu nivelity cestnej komunikácie. Toto tvrdenie vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku. V ďalšej časti poukázal na ust. § 420a, § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v prvostupňovom konaní nebolo preukázané, že zodpovedá za stav ohrozenia majetku navrhovateľov. Nebolo preukázané, že mesto navyšovalo úroveň komunikácie, ktorú súd považoval za príčinu vyvolania stavu ohrozenia. Uvedená skutočnosť nebola vôbec predmetom dokazovania a nevyplýva zo žiadneho predloženého dôkazu. V prípade, ak by súd nevytvoril domnienku o navyšovaní úrovne cestnej komunikácie, nemohol by ho považovať za pôvodcu ohrozenia a zaviazat ho v zmysle žalobného návrhu, pretože nebol s poukazom na ust. § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka pasívne legitimovaný. Odporca ďalej nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, kde konštatoval, že nie je v súlade s právnymi predpismi a dobrými mravmi, aby navrhovatelia zabezpečovali opravu múrika. Uviedol, že v prípade neúspechu by ako samosprávny subjekt a vlastník komunikácie, keď oporná konštrukcia spevnenia svahu prestane plniť svoj účel, nie v dôsledku jeho zásahu, ale vplyvom iných okolností (prekročením doby svojej živnosti, zásahom tretej osoby, prípadne prírodného živlu), by vždy bol zaviazaný k odstráneniu poškodeného stavu. Nutnosť vykonania opatrenia nezavinil a nespôsobil. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol, prípadne zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalej uviedol, že ako obec je oslobodená podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 71/1992 Zb. od súdnych poplatkov.

Navrhovatelia v I. a 2. rade podali podanie označené ako odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania, pričom z obsahu ich podania vyplýva, že zrejme omylom prvostupňový súd rozhodol o náhrade trov konania v nesprávnej výške a žiadali, aby im bola priznaná náhrada trov

konania 826,17 eura. Prvostupňový súd správne posúdil ich podanie podľa obsahu ako návrh na vydanie opravného uznesenia podľa § 164 OSP. Dňa 13.11.2013 pod č. k. 14C/84/2012-197 vydal opravné uznesenie, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľom v I. a 2. rade náhradu trov konania vo výške 826,17 eura do rúk ich právneho zástupcu. Z uvedených dôvodov potom späťvzatie odvolania navrhovateľov bolo nadbytočné a odvolací súd o ňom ďalej nerozhodoval.

Navrhovatelia sa písomne vyjadrili k odvolaniu odporcu. Uvedli, že pokiaľ by pristúpili na argumentáciu odporcu ohľadne rôznych vlastníckych vzťahov cestného telesa, oporného múru a investovania verejných prostriedkov do rekonštrukcie súkromného majetku, naďalej by sa nemohol zbaviť svojej zodpovednosti uloženej mu v ust. § 415 Občianskeho zákonníka a to zabrániť škode hroziacej z vecí v jeho vlastníctve, v ktorej nivelita je minimálne 1,15 m nad terénom pozemku navrhovateľov. Bez ohľadu na to, či úroveň cesty bola (a kým) zvyšovaná, je nesporné, že zaťaženie miestnej komunikácie sa prenáša zemným tlakom pôsobiacim na zasypaný povrch predmetného múru a cestné teleso by bez tohto múru stratilo svoju oporu. Z toho pohľadu potom ani nebolo potrebné zaoberať sa otázkou, či nedošlo v zmysle ust. § 135b ods. 1 Občianskeho zákonníka k spracovaniu múru tak, aby sa stal novou vecou - súčasťou cestného telesa. Tým je potom daná mylná argumentácia odporcu, že by opravou múru rekonštruoval cudzí majetok. Z uvedených dôvodov žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 26.03.2014 pod č.k. 6 Co 264/2013 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie po zopakovaní dokazovania založil na nedostatku vecnej pasívnej legitímácie odporcu v súvislosti s poškodením múru navrhovateľov v pri stavebných prácach v rámci rekonštrukcie plynovodu v roku 2002. V rozhodnutí uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva a tvrdenia účastníkov konania v tom boli zhodné, že k poškodeniu múru došlo v roku 2002, kedy bola vykonaná rekonštrukcia plynofikácie na D. ulici. Mesto Nitra vydalo rozhodnutie v zmysle § 8 zák. č. 135/1961 Zb. o zvláštnom užívaní (rozkopávky a uzávierky) na D. ulici pre žiadateľa DK STAV, s.r.o., pobočka Mostná, Nitra, pričom v bode 8 bolo dohodnuté, že až do protokolárneho prevzatia spätnej povrchovej úpravy komunikácie zodpovedá za jej stav a údržbu žiadateľ o zvláštne užívanie miestnej komunikácie. Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že spoločnosť dňa 03.04.2002 požiadala o vydanie rozhodnutia pre zvláštne užívanie. Je zrejme, že samotní navrhovatelia považovali za zodpovedný subjekt za poškodenie múriku Slovenský plynárenský priemysel, OZ Nitra, keď sa svojho nároku na odstránenie poškodeného betónového múrika domáhali už v roku 2002 a uvedený subjekt uznal svoju zodpovednosť za poškodenie múrika, pretože z výsledkov vykonaného dokazovania jednak výsluchmi účastníkov konania, znaleckým posudkom a listinných dôkazov vyplynulo, že Slovenský plynárenský priemysel vykonal opravu múrika. Tým, že došlo k závažnému narušeniu múrika v roku 2002 pri vykonávaní rekonštrukcie plynovodu v zmysle Cestného zákona nie je daná vecná pasívna legitímácia odporcu za dané poškodenie. Navrhovateľ v priebehu konania ďalej namietal, že k ďalšiemu poškodeniu cesty došlo v následnom období, kedy vykonával odporca nový poter na ceste, čím došlo k zvýšeniu miestnej komunikácie. Z vyjadrení samotného odporcu a zo znaleckého posudku však vyplýva, že poter bol vykonávaný tým spôsobom, že došlo k vyfrézovaniu pôvodnej cesty a následne uloženiu nového poteru. Z celého dokazovania vyplýva, že navrhovateľ už v čase kúpy rodinného domu vedel o stave miestnej komunikácie, rekonštruoval celý rodinný dom okrem múriku. Zo znaleckého posudku vyplýva, že sa jedná o betónový múrik, ktorý bol vybudovaný ako podmúrovka pre oplotenie presahujúci vek 60 rokov a nespĺňajúci parametre múrika. Je evidentné, že múrik za celú dobu bez jeho dôslednej rekonštrukcie má po svojej životnosti, a preto požiadavka navrhovateľov, aby odporca vytvoril celý oporný múrik ako jeden kompaktný celok podľa názoru odvolacieho súdu i v prípade danej pasívnej legitímácie odporcu by nebola daná. Pokiaľ mali navrhovatelia za to, že im hrozí škoda, mali v zmysle ust. § 417 ods. 1 OZ povinnosť odstrániť tento hroziaci stav a následne sa mohli domáhať náhrady škody. Navrhovatelia v priebehu celého konania tvrdili, že tento stav je vážne ohrozujúci ich nehnuteľnosť a trvá od roku 2002. Odvolací súd rozhodoval vo veci v roku 2014, t. j. 12 rokov od doby, kedy navrhovatelia tvrdia, že hrozba vážnym stavom trvá. Pokiaľ by toto tvrdenie navrhovateľov bolo pravdivé, že tu dochádza k vážnej hrozbe zosunu na ich dom, zrejme by tam navrhovateľ neparkoval svoje motorové vozidlo. Aj zo záverov znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že bezprostredne nehrozí zrútenie múriku. Ďalej sa stotožnil s dôvodmi odvolania odporcu v časti týkajúcej sa administratívneho zabezpečenia opravy múrika a nevykonateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa pretože prvostupňový súd síce zaviazal odporcu na vykonanie stavebných prác, ale nezohľadnil skutočnosť, že navrhovatelia sú vlastníkami múriku, do ktorého mal zasahovať stavebnými úpravami odporca a neposudzoval vec z hľadiska Stavebného zákona.

Na dovolanie navrhovateľov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 23. 09.2013 pod č.k. 8 Cdo 270/2014-264 rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd poukázal v dôvodoch písomného rozhodnutia na závery znaleckého posudku a doposiaľ vykonané dokazovania, z ktorého jednoznačne vyplýva, že odporca pri dlhodobom zvyšovaní povrchu miestnej komunikácie a hutnení zásypových vrstiev na rekonštruovaných inžinierskych sieťach a pri hutnení násypových vrstiev novovybudovaného telesa vozovky samotnú stavebnú konštrukciu majúcu povahu oporného múru zabezpečujúceho stabilitu vozovky, hoci to bolo nutné, sám nevybudoval a miestnu komunikáciu oprel o múr (podmurovku oplotená) navrhovateľov. Predmetný múr navrhovateľov tak prevzal funkciu oporného múru a podľa znaleckého posudku je tak z technického hľadiska súčasťou cestného telesa. Preto sa nestotožnil so závermi odvolacieho súdu o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie odporcu v súvislosti s poškodením múru navrhovateľov pri stavebných prácach v rámci rekonštrukcie plynovodu v roku 2002 a záverom, že navrhovatelia nepreukázali, že im hrozí škoda. Uviedol, že odporca ako vlastník miestnej komunikácie bol povinný pozemnú komunikáciu udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určená, vrátane jej zabezpečenia takými stavebnými konštrukciami, ktoré bránia tomu, aby komunikácie ohrozovala majetok iného. Bol povinný zabezpečiť miestnu komunikáciu stavebnými konštrukciami, ktoré sú spôsobilé zabrániť tomu, aby tá ohrozovala majetok navrhovateľov. Dovolací súd sa nestotožnil so závermi odvolacieho súdu, že po nespornom poškodení múrika pri rekonštrukcii plynifikácie dodávateľom DK STAV, s.r.o. v roku 2002, za ktoré poškodenie podľa názoru odvolacieho súdu odporca nezodpovedá, k poškodzovaniu múrika v ďalšom období nedochádzalo a záverom, že navrhovatelia nepreukázali, že im hrozí škoda. Pre uplatnenie ustanovenia § 417 ods. 2 OZ nie je podmienkou, aby vznik škody bezprostredne hrozil. Z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia bol nedostatočne zistený skutkový stav, preto napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Zrušením rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 26.03.2014 sa vec dostala do štádia odvolacieho konania o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25.07.2013 pod č.k. 14C 84/2012-165 v spojení s opravným uznesením z 13. 11.2013 pod č.k. 14 C 84/2012-197.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 OSP) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods.1 písm .h/ OSP).

Pre účastníkov konania a súd je záväzný názor NS SR, že múr navrhovateľov prevzal funkciu oporného múru, je daná vecná pasívna legitímácia odporcu a hrozba škody.

Podľa § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, komu hrozí škoda, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia.

Podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie hroziacej škody.

Dovolací súd v závere rozhodnutia uviedol, že sa nestotožnil so záverom odvolacieho súdu o nepreukázaní hrozby škody, pre ktorú nie je podmienkou, aby vznik škody bezprostredne hrozil. Žalobe opretej o ustanovenie § 417 ods.2 OZ však nemožno vyhovieť, ak žalobca nepreukáže, že mu hrozí vážna škoda, nestačí teda preukázať ohrozenie škodou, ktorá nie je vážna. Musí ísť o ohrozenie aktuálne a skutočne hroziace a ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať opatrenie vhodné a primerané na odvrátenie hroziacej škody. Preto je potrebné preukázať, že v čase rozhodnom pre rozhodovanie súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu alebo jeho majetku, pričom nie je podmienkou, aby vznik škody bezprostredne hrozil: postačí, ak ide zatiaľ len o ohrozenie, ale vážne, v dôsledku ktorého vznikne v budúcnosti škoda. Súčasne musí byť zistené, či opatrenie bude vhodné a primerané a či skutočne bude naplnený preventívny charakter ustanovenie § 417 ods.2 OZ. Ak sa žalobca domáha uloženie povinnosti niečo pozitívne vykonať, upraviť, ale netvrdí, že mu hrozí vážna škoda, nejde o žalobu podľa § 417 ods.2 OZ, ale podľa § 127 ods.1 OZ, ktorej nemožno vyhovieť. Navrhovatelia svoj nárok odvodzovali z ohrozenia zrútenia oplotená, čím by došlo k poškodeniu ich domu a zároveň poškodeniu plynárenských a komunikačných sietí,, čo by mohlo viesť k bezprostrednej hrozbe výbuchu a následným materiálnym škodám a ujme na zdraví. Preto je potrebné doplniť dokazovanie, že sa jedná o vážne ohrozenie navrhovateľov, ich majetku, prípadne iných osôb a majetku.

Prvostupňový súd zároveň vzhľadom na záver znaleckého posudku, že konštrukciu oporného múru je potrebné sanovať (zachrániť), pričom technické riešenie sanácie nemôže byť založené iba na zatretí trhlín maltou a na vykonanie sanácie je potrebné vypracovať projekt sanácie vrátane statického návrhu sa potom vysporiada so žalobným návrhom navrhovateľov a vo veci opätovne rozhodne. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne o trovách odvolacieho a dovolacieho konanie. (§ 224 ods.3, § 243ods. 1 OSP).

Odporca v bode 7 svojho odvolania uviedol, že obec je oslobodená od súdnych poplatkov vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu. Ďalej uviedol, že v zmysle uvedeného žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov za odvolanie v plnom rozsahu. Na odvolacom pojednávaní odporca uviedol, že je oslobodený od súdneho poplatku, pretože obec je samosprávny orgán, jedná sa o verejnoprospešný záujem a v závere uviedol, že o oslobodenie žiada z dôvodu, že všetky opravy múru by išli zo štátneho rozpočtu. Rozhodnutie ponechal na úvahu súdu. Odvolací súd odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal, pretože odporca nesplnil podmienky ust. § 138 OSP. Je zrejmé, že prvostupňový súd považoval odporcu za osobne oslobodeného od súdnych poplatkov, keď ho nevyzýval na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.